

France Prešeren

UVOD

»Kar je Angležem Shakespeare, Francozom Racine Italijanom Dante, Nemcem Goethe in Rusom Puškin je Slovencem Prešeren,« to je zapisal Josip Stritar naš nekdanji kritik.

In res je .

Naša duša in sama Slovenija nebi bila to, kar je, brez Prešerna. In prav zato vam bom povedal malo več o njem »Francetu Prešernu«

ŽIVLJENJE

Rojen

France Prešeren se je rodil leta 1800 tretjega decembra v Vrbi na Gorenjskem.

Bil je tretje rojeni otrok in prvi sin .

Družina

Bil je sin matere mini (Svetina) iz Žirovnice in očetu Šimnu po domače ribičevemu, iz vrbe na gorenjskem.

Imeli so zelo ugledno družino ter kmetijo ki je bila tudi precej velika. Zaradi tega, so lahko tudi že takrat nadarjenemu Francetu nudili šolsko podporo. Sploh mama ga je priganjala in priganjala, saj je bila sama

izobražena in vedela da mu bo vse veliko pomenilo ko bo odrasel.

Šola

Mati je hotela da bi France postal duhovnik , in zato ga je poslala k stricu šolat. Ko je bil star 10 let je šel na ljudsko šolo kjer je bil zapisan kot odličnjak v zlato knjigo. Izobraževanje je nato začel v Ljubljani , kjer je šel na gimnazijo. Zaključil je tudi dva letnika tako imenovane filozofije in se odpravil na Dunaj da bi študiral Pravo.

Denar je dobil iz zaslužene štipendije in pa od podpore družine. Zaposlen je bil tudi kot učitelj na zavodu kjer je bil odpuščen zaradi svobodomiselnosti, delal je kot odvetniški pripravnik in nato delal brezplačno na državnem uradu. Brati je začel razna dela in tako odkrival pesniški svet.

izgled

France Prešeren je sodil med srednje velike ljudi. Njegova ramena so bila široka in povešena.

Do svojega 30. leta je bil vitek, nato se je hitro začel rediti. Po navadi je nosil frak, na glavi cilinder, ki je bil največkrat potlačen. Oblačil se je v temne obleke, svetlih ni maral. Njegova stalna obutev so bili škornji. Njegov obraz je bil ovalen, Nos je imel dolg in upognjen, usta majhna, njegovi lasje so bili temno rjave barve, skoraj črne, bili pa so nekoliko skodrani,

Prijatelji

Zelo se je navezal na profesorja **Matijo Čopa**, ki je poznal romantično književnost in miselnost.

Bil je zelo izobražen znal bi naj kar 19 jezikov. Pritegnil ga je k pisanju, in tako je sodeloval v raznih časopisih in izdajah.

Prešeren je napravil takrat pomemben izpit a ne z odliko. Zaradi pritiska domačinov ki so hoteli da se poroči z neko žensko (nato je poroko tudi zavrnil) in tako so nastali Sonetje nesreče.

Ljubezni

Ko je bil prešeren star 33 let je začel gledati za prelepo in bogato Julijo Primic. Ta ni sprejela njegove ljubezni in se rajši poročila z premožnejšim plemiškim gospodom.

Tragičnosti

Prešeren je nato prejel še veliko več udarcev. Umrl je njegov stric ki ga je podpiral in na Savi mu je utonil najboljši prijatelj Matija Čop. Sam je imel razne očitke in za matijo napisal veliko pesmi med drugimi tudi Krst pri Savici. Prešeren je po Čopovi smrti tesneje prijateljeval z mladim Poljakom Emilom Korytkim, ki je bil zaradi sodelovanja pri narodno prebudnem gibanju v domovini pregnan v Ljubljano.

Slab zakon

Pri 37 se je zapletel z Ano Jelovšek, ki je bila zelo revna.

Imela sta skupen zakon in 3 otroke. 1. Je bila Terezija ki je kmalu po porodu umrla, 2. Je bila Ernestina, 3. pa sin Franca katerega ni nikoli priznaval. Z Ano se enostavno nista ujela in zato tudi nista nadaljnjega življenja preživljala skupaj. Hči Ernestina je kasneje napisala spomine, v katerih je popisala odnos med svojim očetom in materjo.

Leta 1839 se je domov vrnil Prešernov stari prijatelj **Andrej Smole**, ki je zdoma odšel zaradi dolgov in velik del življenja preživel v tujini. Dokaj opešan, čemur je botrovalo tudi nemirno življenje, se je naselil na Dolenjskem. Prešeren ga je pogosto obiskoval, skupaj sta izdajala knjige .

Prešeren je ponovno začel pisati pesmi, obenem pa je pripravljaj izdajo pesniške zbirke, naslovljene *Poezije*, katere končno različico z najboljšimi pesmimi je oddal v pregled cenzuri leta 1846. *Poezije* je ljubljanski tiskar Jožef Blaznik do tiskal decembra 1846, izšle pa so z letnico 1847.

prešeren je v zbirki *Poezije* napisal dosti pesmi

Zdravljica je kot že veste postala Slovenska himna in predstavlja naš narod. France je umrl 8. februar 1849, v Kranju. Za seboj je pustil jamo zlata iz katere še danes Slovenci črpamo zlate misli.